

Bruxelles, den 10.4.2019
COM(2019) 195 final

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET, DET
EUROPÆISKE RÅD, RÅDET, DEN EUROPÆISKE CENTRALBANK, DET
EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG, REGIONSUDVALGET
OG DEN EUROPÆISKE INVESTERINGSBANK**

**Imødegåelse af virkningerne af Det Forenede Kongeriges udtræden af Unionen uden en
aftale: Unionens koordinerede tilgang**

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET, DET
EUROPÆISKE RÅD, RÅDET, DEN EUROPÆISKE CENTRALBANK, DET
EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG,
REGIONSUDVALGET OG DEN EUROPÆISKE INVESTERINGSBANK**

**Imødegåelse af virkningerne af Det Forenede Kongeriges udtræden af Unionen
uden en aftale: Unionens koordinerede tilgang**

1. INDLEDNING

Den 29. marts 2017 meddelte Det Forenede Kongerige sin beslutning om at udtræde af Unionen. Kommissionen er stadig af den opfattelse, at det vil være den bedste løsning, hvis Det Forenede Kongeriges udtræden af Unionen sker på velordnet vis på grundlag af den udtrædelsesaftale, der er opnået enighed om med Det Forenede Kongeriges regering, og som Det Europæiske Råd (artikel 50) godkendte den 25. november 2018. Kommissionen koncentrerer fortsat sin indsats om at nå dette mål. Imidlertid er der nu, to dage før fristen den 12. april 2019, som forlænget af Det Europæiske Råd¹, en betydelig større sandsynlighed for, at Det Forenede Kongeriges udtræden af Unionen ikke bliver velordnet. Det er formålet med denne meddelelse at gøre status over de intensive forberedelser til dette scenarie, som har pågået siden 2017.

Kommissionen har ved flere lejligheder — herunder i tre meddelelser om brexitforberedelser af 19. juli 2018², 13. november 2018³ og 19. december 2018⁴ — henledt alle interessenters opmærksomhed på, at et scenarie uden en aftale ville give anledning til væsentlige forstyrrelser. Denne vurdering er uændret. I et scenarie uden en aftale vil det ikke være muligt at sikre den velordnede overgang, som er forudsat i udtrædelsesaftalen.

EU-institutioner, forvaltninger på alle niveauer i medlemsstaterne og alle interessenter har derfor samarbejdet for at afbøde virkningerne af et scenarie uden en aftale. Som følge af denne fælles indsats er EU i dag forberedt på et sådant scenarie.

Beredskabsforanstaltningerne, som er vedtaget på europæisk og nationalt plan, er baseret på de generelle principper i meddelelsen af 13. november 2018. Beredskabsforanstaltningerne sikrer hverken fordelene ved medlemskab af Unionen eller betingelserne i en eventuel overgangsperiode som omhandlet i udtrædelsesaftalen. De er i sagens natur midlertidige og blev vedtaget ensidigt af Den Europæiske Union i udøvelsen af dens interesser. De respekterer fuldt ud kompetencefordelingen som fastsat i traktaterne samt nærhedsprincippet.

I et scenarie uden en aftale giver disse midlertidige beredskabsforanstaltninger Det Forenede Kongerige mulighed for at tage fat på de tre vigtigste problemstillinger i forbindelse med udtrædelsen, som er en forudsætning for drøftelserne med Det Forenede Kongerige om vejen frem. Som nævnt af Kommissionens formand, Jean-Claude Juncker,

¹ Det Europæiske Råds afgørelse (EU) 2019/476 truffet efter aftale med Det Forenede Kongerige af 22. marts 2019 om forlængelse af fristen i henhold til artikel 50, stk. 3, i TEU (EUT L 80I af 22.3.2019, s. 1).

² COM(2018) 556 final.

³ COM(2018) 880 final.

⁴ COM(2018) 890 final.

i sin erklæring over for Europa-Parlamentet den 3. april 2019⁵ drejer det sig om, i) at de rettigheder, som tilkommer borgere i EU-27 og Det Forenede Kongerige, som før udtrædelsen har udøvet deres ret til fri bevægelighed, stadig skal respekteres og beskyttes, ii) at Det Forenede Kongerige stadig skal opfylde de finansielle forpligtelser, det har indgået som medlemsstat, og iii) at der stadig skal findes en løsning med henblik på at bevare freden på øen Irland og det indre markeds integritet. Det Forenede Kongerige skal fuldt ud respektere ånd og bogstav i Langfredagsaftalen.

2. BEREDSKABSFORBEREDELSENE ER AFSLUTTET

Forberedelsen af Det Forenede Kongeriges udtræden har været en fælles indsats fra EU-institutioners og -organers, de nationale, regionale og lokale myndigheders samt de økonomiske agents side. Alle disse aktører er blevet opfordret til at påtage sig et ansvar for at forberede en udtræden uden en aftale og afbøde de værste virkninger af en sådan.

EU's institutioner og organer og EU-27-medlemsstaterne har siden december 2017 aktivt forberedt sig på et scenarie uden en aftale. Ud over de tre meddelelser med politiske retningslinjer vedrørende den tilgang, der skal følges, har Kommissionen offentliggjort 92 forberedelsesmeddelelser⁶, som skal hjælpe interessenter og myndigheder med at forberede sig. Den har endvidere udarbejdet 19 lovgivningsforslag. Heraf er de 18 vedtaget og anvendes fra udtrædelsen, mens et, om EU-budgettet for 2019, anvendes med tilbagevirkende kraft fra udtrædelsen, når det er afsluttet⁷. Kommissionen har også vedtaget 45 ikkelovgivningsmæssig retsakter på en række politikområder⁸.

Kommissionen har ført omfattende tekniske drøftelser med EU-27-medlemsstaterne både om det generelle forberedelses- og beredskabsarbejde og om foranstaltninger af mere specifik sektorvis, juridisk eller administrativ karakter. Repræsentanter fra Kommissionen har besøgt hovedstæderne i alle EU-27-medlemsstater for at redegøre for Kommissionens forberedelser og beredskabsforanstaltninger og drøfte de nationale forberedelses- og beredskabsplaner. Besøgene har vist, at medlemsstaterne i høj grad har forberedt sig på alle scenarier.

Vigtige områder, hvor det har været nødvendigt med en beredskabsindsats, omfatter borgernes rettigheder (social sikring, retten til ophold og rejse), transport (basal konnektivitet og sikkerhed), politisamarbejde og retligt samarbejde, forvaltning af Unionens nye ydre grænse til Det Forenede Kongerige, fiskeri og EU-budgettet. Også på andre udvalgte områder har EU og medlemsstaterne vedtaget foranstaltninger.

⁵ Kommissionens formand Jean-Claude Junckers erklæring om Det Forenede Kongeriges udtræden af Den Europæiske Union på Europa-Parlamentets plenarmøde, Bruxelles, den 3. april 2019, http://europa.eu/rapid/press-release_SPEECH-19-1970_en.htm.

⁶ https://ec.europa.eu/info/brexit/brexit-preparedness/preparedness-notice_da.

⁷ Europa-Parlamentet forventes at tilslutte sig forslaget på det plenarmøde, som starter den 15. april 2019.

⁸ 19 yderligere ikkelovgivningsmæssig retsakter er under vedtagelse, afhængigt af Det Forenede Kongeriges og andre eksterne aktørers bemærkninger.

For borgerne sikrer medlemsstaterne fortsat (midlertidig eller varig) opholdsret for statsborgere i Det Forenede Kongerige, som er bosiddende i EU på tidspunktet for udtrædelsen, inspireret af den fleksible tilgang, som Kommissionen har anbefalet⁹.

Borgernes rettigheder med hensyn til social sikring i relation til Det Forenede Kongerige før dets udtræden er beskyttet. For de dækkede personer uanset nationalitet sikrer forordningen om beredskab dels princippet om ligebehandling, dels principperne om sidestilling og sammenlægning af henholdsvis forhold eller begivenheder, der er indtrådt, og bopæls-, forsikrings- eller beskæftigelsesperioder, der er tilbagelagt, inden Det Forenede Kongeriges udtræden af Unionen¹⁰. Medlemsstaterne træffer også på nationalt plan foranstaltninger for at sikre beskyttelsen af rettighederne med hensyn til social sikring for disse borgere efter udtrædelsen.

Unionen har også tilsluttet sig, at statsborgere i Det Forenede Kongerige ikke behøver visum i forbindelse med korte forretnings- og turistophold i EU af en varighed på 90 dage inden for en periode på 180 dage, forudsat at Det Forenede Kongerige yder alle borgere i EU-27 samme behandling¹¹.

Der er også vedtaget forordninger om beredskab med henblik på opretholdelse af vigtige transportforbindelser for de vigtigste transportformer: luftfart¹², jernbanetransport¹³ og vejtransport for såvel passagerer som gods¹⁴.

Efter Det Forenede Kongeriges udtræden af Unionen vil politisamarbejde og retligt samarbejde finde sted på grundlag af multilaterale internationale konventioner frem for EU-lovgivning. EU's institutioner og medlemsstaterne har sammen identificeret de relevante instrumenter, som kan anvendes i den forbindelse. Medlemsstaterne har i høj grad bestræbt sig på at sikre, at disse instrumenter er operationelle inden udtrædelsesdatoen.

Medlemsstaterne har arbejdet tæt sammen med EU-institutionerne for at sikre, at det indre markeds integritet opretholdes gennem indførelsen af infrastruktur og ressourcer,

⁹ En liste over opholdsrettigheder for statsborgere i Det Forenede Kongerige i EU-medlemsstaterne findes på Kommissionens websted: https://ec.europa.eu/info/brexit/brexit-preparedness/residence-rights-uk-nationals-eu-member-states_en.

¹⁰ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/500 af 25. marts 2019 om indførelse af beredskabsforanstaltninger inden for koordinering af de sociale sikringsordninger efter Det Forenede Kongeriges udtræden af Unionen (EUT L 85I af 27.3.2019, s. 35).

¹¹ Ændring af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/1806 af 14. november 2018 om fastlæggelse af listen over de tredjelande, hvis statsborgere skal være i besiddelse af visum ved passage af de ydre grænser, og listen over de tredjelande, hvis statsborgere er fritaget for dette krav. Den formelle vedtagelse sker i de kommende dage.

¹² Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/494 af 25. marts 2019 om visse aspekter af luftfartssikkerhed for at tage højde for Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirlands udtræden af Unionen (EUT L 85I af 27.3.2019, s. 11). Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/502 af 25. marts 2019 om fælles regler, der sikrer basale luftfartsforbindelser i lyset af Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirlands udtræden af Unionen (EUT L 85I af 27.3.2019, s. 49).

¹³ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/503 af 25. marts 2019 om visse aspekter af jernbanesikkerhed og -forbindelser med hensyn til Det Forenede Kongeriges udtræden af Unionen (EUT L 85I af 27.3.2019, s. 60).

¹⁴ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/501 af 25. marts 2019 om fælles regler til sikring af basal konnektivitet i gods- og passagertransport ad vej med henblik på Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirlands udtræden af Unionen (EUT L 85I af 27.3.2019, s. 39).

der er relevante for anvendelsen af toldformaliteter og toldkontrol samt sanitær og fytosanitær kontrol af varer ved grænsen.

For så vidt angår den finansielle sektor blev det kun anset for påkrævet med et begrænset antal EU-foranstaltninger for at minimere risiciene for den finansielle stabilitet i Den Europæiske Union. Denne afgørelse bygger på en fælles analyse af risiciene uden en aftale foretaget af Kommissionen, Den Europæiske Centralbank, Den Fælles Afviklingsinstans og Den Europæiske Tilsynsmyndighed samt på den analyse, som en fælles teknisk gruppe nedsat af Den Europæiske Centralbank og Bank of England har foretaget.

Med hensyn til fiskeri vil de trufne foranstaltninger fortsat give EU's og Det Forenede Kongeriges fartøjer gensidig adgang til hinandens farvande i hele 2019¹⁵, hvis Det Forenede Kongerige giver EU-fartøjer adgang og respekterer forordningen om fiskerimuligheder for 2019¹⁶. I modsat fald vil der kunne ydes finansiell støtte til EU's fiskere i tilfælde af et midlertidigt stop for deres aktiviteter¹⁷.

Alle disse foranstaltninger vil for en periode afbøde de største forstyrrelser hidrørende fra Det Forenede Kongeriges udtræden uden en aftale, jf. oversigten i bilag 1 til denne meddelelse.

3. 2019-BUDGETTET OG YDERLIGERE FINANSIEL STØTTE

Kommissionen har vedtaget et forslag til en forordning om beredskab, hvori det fastsættes, at udbetaling af midler fra EU's almindelige budget til modtagere i Det Forenede Kongerige kan fortsætte i 2019, hvis Det Forenede Kongerige fortsætter med at betale sit budgetbidrag for 2019 og giver mulighed for at gennemføre de nødvendige revisioner og kontroller¹⁸. Hvis Det Forenede Kongerige ikke er indforstået med at bidrage til finansieringen af budgettet for 2019 som fastsat i den foreslåede forordning om beredskab, vil Kommissionen forelægge et forslag til ændringsbudget så betids, at der kan findes en løsning på det resulterende finansieringsgab. I denne forbindelse opfordrer Kommissionen Parlamentet og Rådet til formelt at vedtag forslaget.

Selv uden disse bidrag har Unionen besluttet, at visse aktiviteter under alle omstændigheder bør fortsætte. PEACE IV-programmet og United Kingdom-Ireland-samarbejdsprogrammet vil fortsætte, da de yder vigtig støtte til fred i Nordirland og

¹⁵ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/498 af 25. marts 2019 om ændring af forordning (EU) 2017/2403, for så vidt angår fiskeritilladelser til EU-fiskerfartøjer i Det Forenede Kongeriges farvande og fiskeri, der udøves af Det Forenede Kongeriges fiskerfartøjer i EU-farvande (EUT L 85I af 27.3.2019, s. 25).

¹⁶ Rådets forordning (EU) 2019/124 af 30. januar 2019 om fastsættelse for 2019 af fiskerimuligheder for visse fiskebestande og grupper af fiskebestande gældende for EU-farvande og for EU-fiskerfartøjer i visse andre farvande (EUT L 29 af 31.1.2019, s. 1). Rådets forordning (EU) 2018/2025 af 17. december 2018 om fastsættelse af EU-fiskerfartøjers fiskerimuligheder for visse dybhavsbestande for 2019 og 2020 (EUT L 325 af 20.12.2018, s. 7).

¹⁷ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/497 af 25. marts 2019 om ændring af forordning (EU) nr. 508/2014, for så vidt angår visse regler vedrørende Den Europæiske Hav- og Fiskerifond under henvisning til Det Forenede Kongeriges udtræden af Den Europæiske Union (EUT L 85I af 27.3.2019, s. 22).

¹⁸ Forslag til Rådets forordning om foranstaltninger vedrørende gennemførelsen og finansieringen af Unionens almindelige budget for 2019 i forbindelse med Det Forenede Kongeriges udtræden af Unionen (COM(2019) 64 final). Forslaget er godkendt af Rådet.

Irland¹⁹. For at undgå forstyrrelser for studerende og for deres afsendelses- og værtsinstitutioner kan alle igangværende læringsmobilitetsaktiviteter inden for Erasmus+ med deltagelse af Det Forenede Kongerige, som er påbegyndt senest på udtrædelsesdatoen, også afsluttes²⁰.

Desuden har erhvervsorganisationer og interessenter gjort gældende, at finansiel støtte fra Unionen kan være nødvendig for at afbøde de økonomiske virkninger af Det Forenede Kongeriges udtræden af Unionen uden en aftale. Virkningen af en udtræden uden en aftale vil kunne mærkes overalt i Den Europæiske Union, men det er klart, at nogle regioner og økonomiske sektorer vil blive berørt i højere grad end andre.

For det første vil medlemsstater, som er naboer til Det Forenede Kongerige, afholde betydelige omkostninger. Selv om alle medlemsstater vil skulle gennemføre kontroller, som udspringer af toldregler, sanitær og fytosanitær regulering og andre sikkerhedsstandarder, vil omfanget for nogle medlemsstater blive særlig betydeligt. De har derfor været nødsaget til at opføre nye grænsekontrolsteder eller opgradere de eksisterende. For det andet vil de økonomiske omkostninger være særlig høje for de sektorer, som er mest eksponeret mod Det Forenede Kongerige. Dette gælder eksempelvis eksportører af landbrugsfødevarer, der sigter mod det Det Forenede Kongerige som marked, fiskerivirksomheder, som er afhængige af adgang til Det Forenede Kongeriges farvande, og turistvirksomheder i regioner, som er populære hos turister i Det Forenede Kongerige. For det tredje er det under Kommissionens forberedelsesarbejde blevet klart, at SMV'er, som handler med Det Forenede Kongerige, har haft dårligere muligheder for at forberede sig end store virksomheder. SMV'er mangler undertiden den administrative og juridiske kapacitet til at gennemføre en hel beredskabsplan.

Nødvendigheden af økonomisk støtte er åbenlys, men der skal tages hensyn til de begrænsninger, der er forbundet med en udtræden uden en aftale. Kommissionen har konsekvent gjort gældende, at Det Forenede Kongerige forbliver bundet af sine finansielle forpligtelser over for Den Europæiske Union i alle scenarier, og Den Europæiske Union vil tilsvarende fortsat opfylde sine egne finansielle forpligtelser over for Det Forenede Kongerige, også i tilfælde af en udtræden uden en aftale.

Kommissionen har på denne baggrund undersøgt, hvordan eksisterende programmer og instrumenter under EU's budget efter den fornødne tilpasning kan bringes i anvendelse i tilfælde af en udtræden uden en aftale. Dette skal — inden for rammerne af de disponible midler — afbøde virkningen på områder, hvor det vil være mest mærkbart. Foranstaltningerne vil blive foreslået under behørig hensyntagen til de tilpasninger på EU-budgettets udgifts- og indtægtsside, som kan blive resultatet af en udtræden uden en aftale, og idet de eksisterende budgetinstrumenter og disponible midler udnyttes fuldt ud. Gennem omprogrammering af visse strukturfonde, iværksættelse af foranstaltninger mod forstyrrelser på landbrugsmarkederne på grundlag af forordningen om en fælles

¹⁹ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/491 af 25. marts 2019 om muligheden for at videreføre de territoriale samarbejdsprogrammer PEACE IV (Irland-Det Forenede Kongerige) og Det Forenede Kongerige-Irland (Irland-Nordirland-Skotland) i forbindelse med Det Forenede Kongeriges udtræden af Unionen (EUT L 85I af 27.3.2019, s. 1).

²⁰ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/499 af 25. marts 2019 om bestemmelser for videreførelsen af igangværende læringsmobilitetsaktiviteter inden for programmet Erasmus+, oprettet ved forordning (EU) nr. 1288/2013, i forbindelse med Det Forenede Kongeriges udtræden af Unionen (EUT L 85I af 27.3.2019, s. 32).

markedsordning for landbrugsprodukter²¹, herunder anvendelse af alle mulige finansieringskilder, og anvendelse af specifikke instrumenter såsom programmet for virksomheders konkurrenceevne og SMV'er (COSME), Den Europæiske Fond for Tilpasning til Globaliseringen (EGF), Solidaritetsfonden og Den Europæiske Fond for Strategiske Investeringer (EFSI) kan der rejses yderligere øremærket finansiering under EU-budgettet i tilfælde af en udtræden uden en aftale.

I forbindelse med støtte af mere øjeblikkelig karakter til berørte interessenter, f.eks. SMV'er med en betydelig eksponering mod Det Forenede Kongerige, kan der i kraft af EU's regler om statsstøtte tilbydes fleksible løsninger for så vidt angår nationale støtteforanstaltninger.

4. RETNINGSLINJER VEDRØRENDE EN KOORDINERET TILGANG EFTER EN UDTRÆDEN UDEN EN AFTALE

Det sammenhold og den solidaritet, som EU-27 har udvist under forhandlingerne med Det Forenede Kongerige og udtrædelsesforberedelserne har tjent et fælles formål på trods af de forskellige grader af økonomisk eksponering mod Det Forenede Kongerige i Unionen. Det er af afgørende betydning, at de foranstaltninger, der træffes efter en udtræden uden en aftale, fortsat koordineres og er sammenhængende. Dette sammenhold styrker effektiviteten af afhjælpende foranstaltninger, sikrer vores fælles regler, skaber lige vilkår, øger forudsigeligheden for dem, der er hårdest ramt, og bevarer Unionens forhandlingsmål til drøftelser om et fremtidigt forhold til Det Forenede Kongerige. Bilaterale aftaler mellem medlemsstater og Det Forenede Kongerige skal derfor undgås.

For yderligere at støtte medlemsstaterne i forbindelse med gennemførelsen af beredskabsforanstaltninger, har Kommissionen i dag udstedt supplerende retningslinjer på fem hovedområder. Disse vil bidrage til at sikre en gnidningsløs gennemførelse af beredskabsforanstaltningerne og endvidere til at opnå og fastholde en koordineret tilgang:

- borgernes ret til ophold og social sikring
- politisamarbejde og retligt samarbejde i straffesager
- lægemidler og medicinsk udstyr
- fiskeri og
- databaseskyttelse.

Kommissionen vil om nødvendigt udstede yderligere retningslinjer. Kommissionen viderefører det åbne og intensive samarbejde, som har kendetegnet forhandlingsperioden, og står fortsat til rådighed for EU-27 med henblik på drøftelser af spørgsmål vedrørende virkningen af en udtræden uden en aftale. Til gavn for alle medlemsstater opfordres disse til i tiden efter udtrædelsen at rapportere til Kommissionen og til hinanden om opståede problemer, både forudsete og uforudsete, samt om bedste praksis vedrørende deres håndtering. Kommissionen har med henblik på tiden umiddelbart efter udtrædelsen oprettet et callcenter, som skal give medlemsstaternes forvaltninger adgang til Kommissionens ekspertise. Borgere, virksomheder og andre interessenter i EU kan kontakte Europe Direct i forbindelse med alle spørgsmål (ring gratis på 00 800 6 7 8 9 10 11 overalt i EU).

²¹ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1308/2013 af 17. december 2013 om en fælles markedsordning for landbrugsprodukter og om ophævelse af Rådets forordning (EØF) nr. 922/72, (EØF) nr. 234/79, (EF) nr. 1037/2001 og (EF) nr. 1234/2007 (EUT L 347 af 20.12.2013, s. 671).

5. KONKLUSION

Siden folkeafstemningen i Det Forenede Kongerige den 23. juni 2016 har EU konsekvent udtrykt beklagelse og respekt for Det Forenede Kongeriges beslutning om at udtræde af Unionen. Kommissionen er stadig af den opfattelse, at det vil være den bedste løsning, hvis Det Forenede Kongeriges udtræden af Unionen sker på velordnet vis i overensstemmelse med udtrædelsesaftalen. En udtræden uden en aftale kan imidlertid kun undgås, hvis Det Forenede Kongerige ratificerer udtrædelsesaftalen.

EU har derfor truffet de nødvendige foranstaltninger for at være forberedt på en udtræden uden en aftale, men er stadig indstillet på at undgå et sådant resultat. Det vil fortsat være nødvendigt med sammenhold og solidaritet mellem medlemsstaterne for at kunne reagere på de udfordringer, som vil opstå, og for at kunne fastholde Unionens kerneværdier fremover.